

*Dorota Milek**

SPÓJNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO Z DOKUMENTAMI ZEWNĘTRZNYMI

1. Wprowadzenie

Świadomie wybrana i konsekwentnie prowadzona koncepcja polityki regionalnej stanowi istotne źródło sukcesu samorządu województwa. Przyjęte i realizowane kierunki interwencji powinny bazować na wewnętrznych czynnikach rozwoju danego obszaru oraz prowadzić do podnoszenia konkurencyjności regionu i jakości życia jego mieszkańców.

W myśl znowelizowanej ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, przez politykę rozwoju rozumie się „zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, w skali krajowej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej” [Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm].

Politykę rozwoju prowadzi Rada Ministrów oraz jednostki samorządu terytorialnego¹ w ramach ich kompetencji, na podstawie strategii rozwoju, przy pomocy programów służących osiągnięciu celów strategicznych, z wykorzystaniem środków publicznych.

Aktualnie trwają wzmożone prace nad aktualizacjami strategii rozwoju województw (SRW). Opracowanie i aktualizację SRW regulują uzupełniające się uwarunkowania prawne tj. przepisy ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie województwa* [Dz. U. z 1998r. Nr 91, poz. 576, z późn. zm.] oraz zapisy wspomnianej już ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki*

* Doktor, Katedra Ekonomii i Zarządzania, Wydział Zarządzania i Modelowania Komputerowego, Politechnika Świętokrzyska w Kielcach.

¹ W tym wojewódzkie, powiatowe i gminne.

rozwoju². Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa ma na celu dostosowanie zapisów obecnie obowiązującego dokumentu do nowoprzyjętych dokumentów na szczeblu rządowym oraz zweryfikowanie zgodności z zapisami głównych dokumentów strategicznych kraju wyznaczających zakres i ramy polityki rozwoju.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa* SRW jest dostosowywana w ustawowym czasie do określonych dokumentów strategicznych, tj. średniookresowej strategii rozwoju kraju (ŚSRK)³, krajowej strategii rozwoju regionalnego (Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie – KSRR) oraz odpowiednich strategii ponadregionalnych (aktualizowana Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020), a także Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa (PZPW)⁴.

Powyższe przepisy precyzują sposób opracowania oraz aktualizacji strategii regionalnej, natomiast nie dookreślają sposobu jej dostosowania. Działania dostosowawcze powinny być poprzedzone procesem weryfikacji spójności celów SRW z wymienionymi w ustawie dokumentami strategicznymi. W przypadku stwierdzenia braku spójności zaistnieje przesłanka do aktualizacji strategii [Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 2011, s. 3–9].

Aktualizacja SRW powinna prowadzić do zapewnienia spójności dokumentów na poziomie regionalnym, nie tylko ze sobą (tj. SRW i PZPW) – spójność horyzontalna ale również z wybranymi strategiami krajowymi (ŚSRK, KSRR i strategię ponadregionalne) – spójność wertykalna.

Zakończenie procesów dostosowawczych umożliwić powinno wdrożenie zintegrowanego podejścia do terytorium, zgodnie z nowym paradygmatem polityki regionalnej. Koncentruje się on przede wszystkim na wspieraniu działań, zmierzających do wzmacniania i wykorzystania wewnętrznych potencjałów wszystkich rodzajów terytorium. Jego przyjęcie wpływa na sposób wyznaczania celów rozwojowych, w odniesieniu do terytorium oraz sposób ich realizacji, w ramach wieloszczeblowego systemu zarządzania rozwojem (*multilevel gover-*

² Zapisy ustawy określają zawartość strategii rozwoju oraz wprowadzają obowiązek aktualizacji ŚSRK co najmniej raz na cztery lata. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, Dz. U. z 2009r. Nr 84, poz. 712, art. 13, z późn. zm.

³ Aktualizacja Strategii Rozwoju Kraju 2007–2015–SRK.

⁴ Analiza spójności Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa (PZPW) dotyczy spójności dokumentów na poziomie regionu – ujęcie horyzontalne spójności, tj. analiza porównawcza spójności następujących dokumentów strategicznych w regionie: Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego (SRWŚ), Regionalnej Strategii Innowacji (RSI) oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa (PZPW).

nance). W związku z tym dostosowanie SRW do KSRR nie ogranicza się wyłącznie do zapewnienia spójności celów między tymi dokumentami, ale w konsekwencji przyczynia się do uwzględnienia terytorialnego wymiaru polityki regionalnej, na każdym etapie przygotowania i realizacji strategii.

KSRR zakłada zasadniczą modyfikację prowadzonej dotychczas polityki regionalnej i oparcie jej o nowy paradygmat. Jako podstawowe kierunki ewolucji polityki regionalnej wskazano [Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 2010, s. 7–8]:

- 1) koncentrację na wykorzystaniu potencjałów terytorialnych,
- 2) politykę definiowaną przez cele dla terytorium,
- 3) decentralizację polityki rozwojowej,
- 4) działania ukierunkowane terytorialnie,
- 5) selektywną, skoncentrowaną interwencję,
- 6) zwiększenie roli szczebla regionalnego w zarządzaniu,
- 7) zróżnicowane podejście do różnych typów terytoriów funkcjonalnych.

Dla osiągania wyższego poziomu konkurencyjności i jakości życia społeczności regionu, niezbędne jest zachowanie spójności przyjętych w nim koncepcji rozwoju, tak w odniesieniu do dokumentów przyjmowanych w regionie (spójność celów w wymiarze horyzontalnym), jak i w dokumentach regionalnych oraz krajowych i unijnych (spójność celów w wymiarze wertykalnym)⁵. Powsta-je więc pytanie, jak kształtuje się obecnie poziom spójności celów w analizowanych dokumentach strategicznych, tzn. w jakim stopniu cele SRW są spójne z celami w porównywanych dokumentach?

Dlatego też podstawowym celem niniejszego artykułu jest analiza i ocena spójności założeń programowych polityki regionalnej województwa świętokrzyskiego, z dokumentami zewnętrznymi, z którymi ustawowo cele SRW muszą być spójne, tj. ŚSRK i KSRR (ujęcie wertykalne). Pozwoli to na ocenę stopnia spójności przyjętych priorytetowych celów rozwojowych województwa, w różnych dokumentach programowych. Do oceny spójności celów przyjęto cztero-stopniową skalę od 0 do 3, która wykorzystana została do określenia stopnia zgodności/integralności celów, zawartych w porównywanych ze sobą dokumentach.

⁵ Należy podkreślić, że jedną z zasad, która powinna być uwzględniona przy opracowywaniu strategii rozwoju regionu jest *zasada spójności/zgodności* – oznaczająca, że cele i kierunki działania, wyznaczone w zaktualizowanej wersji Strategii Rozwoju Województwa, będą spójne z innymi działaniami, politykami i priorytetami danego województwa, a także z działaniami i celami polityki szczebla krajowego i europejskiego. Ponadto, jeśli to możliwe spójność winna być zapewniona także pomiędzy danym województwem a regionami ościennymi.

2. Istota spójności

Polityka regionalna, realizowana na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej posiada bezpośredni związek z dążeniem do zwiększenia spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej⁶. Zakłada się, że poprawa poziomu spójności może prowadzić do wzrostu konkurencyjności regionów Zjednoczonej Europy [Komisja Europejska, 2008].

Pojęcie spójności odnosi się bezpośrednio do działań podejmowanych w ramach polityki regionalnej. Jej nadrzędnym celem jest interwencja w mechanizm rynkowy, mająca na celu ograniczanie zróżnicowań rozwojowych. Spójność jest pojęciem używanym na gruncie wielu nauk. Według Słownika Języka Polskiego spójność oznacza ścisłą łączność, zwartość [Słownik Języka Polskiego, 1981, s. 301]. Najczęściej oznacza ona zgodność własności pewnych obiektów, ich podobieństwo do wzorca lub też zgodność przebiegu procesów prowadzących od jednego stanu do drugiego stanu obiektu. Należy pamiętać, że spójność oznacza także łączenie w całość, czyli integrację poprzez kształtowanie powiązań [Churski, 2011, s. 497–499].

Wyróżnianie wymiarów spójności, w ramach unijnej polityki spójności, wiąże się z odnoszeniem jej do wybranych aspektów życia społeczno-gospodarczego. Do najważniejszych zaliczyć należy spójność ekonomiczną, społeczną i terytorialną⁷.

Spójność ekonomiczna oznacza ograniczanie różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Interpretuje się ją w powiązaniu z poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru wynikającym ze stanu i struktury gospodarki, poziomu rozwoju infrastruktury gospodarczej, sytuacji finansowej podmiotów gospodarczych oraz ich otoczenia, a także innowacyjności i produktywności [Gorzela, 2009, s. 14]. Zmniejszanie różnic w układzie wewnątrzregionalnym, w ramach tych aspektów rozwoju społeczno-gospodarczego, interpretuje się jako wzrost spójności ekonomicznej, natomiast działania interwencyjne, które poprawiają wyróżnione aspekty rozwoju, interpretowane są jako wspieranie spójności ekonomicznej.

Spójność społeczna to zdolność społeczeństwa do zapewnienia dobrobytu wszystkim swoim obywatelom, minimalizowania rozbieżności między nimi i unikania polaryzacji społecznej [Churski, 2009, s. 197]. Jest ona interpretowana w powiązaniu z poziomem rozwoju społecznego danego obszaru, który wynika z dostępu do rynku pracy, poziomu i warunków życia, będących rezultatem

⁶ O znaczeniu spójności w polityce regionalnej Unii Europejskiej świadczy powołanie instrumentu finansowego w postaci Funduszu Spójności.

⁷ Należy pamiętać, że w literaturze wyróżnia się też inne wymiary spójności, np. spójność kulturową, spójność polityczną, spójność etniczną, itd.

poziomu dochodów oraz występujących więzi społecznych. Poprawa spójności społecznej wiąże się ze zmniejszeniem różnic w układzie wewnątrzregionalnym, w zakresie wymienionych aspektów rozwoju. Interwencja, zwiększająca dostęp do miejsc pracy, a tym samym dostęp do dochodów oraz stwarzająca warunki dla rozwoju więzi społecznych, interpretowana jest jako wspieranie spójności społecznej.

Spójność terytorialna ma charakter uzupełniający, a zarazem wzmacniający w stosunku do spójności ekonomicznej i społecznej. Zakłada się, że spójność terytorialna jest zarówno narzędziem, jak i efektem osiągania spójności ekonomicznej i społecznej. Jest to sieciowa organizacja regionu pozwalająca na wzrost spójności w wymiarze ekonomicznym i społecznym oraz zapewniająca racjonalne funkcjonowanie układu społeczno-gospodarczego. Analiza spójności terytorialnej odnosi się do stanu rozwoju struktury sieci osadniczej oraz infrastruktury komunikacyjnej, która umożliwia funkcjonowanie gospodarki regionalnej. Interwencja poprawiająca stan infrastruktury transportowo-telekomunikacyjnej oraz stan infrastruktury miejskiej jest interpretowana jako działanie wspierające spójność terytorialną.

Klasyczne ujęcie spójności, rozumianej jako dążenie do zmniejszania różnic w poziomie rozwoju, przestaje już dominować na gruncie europejskiej polityki spójności. Aktualnie zwraca się uwagę na konieczność rozpatrywania spójności w ujęciu funkcjonalnym [Komisja Europejska, 2008]. Jak twierdzi G. Gorzelak spójność rozumiana tylko w kategoriach wyrównawczych prowadzi do natychmiastowej sprzeczności wynikającej z klasycznego dylematu polityki regionalnej: równość czy wydajność [Gorzelak, 2009, s. 16]. Aspekt funkcjonalny spójności nie stoi w sprzeczności z dążeniem do konkurencyjności. Spójność funkcjonalna, zachodząca w trzech omówionych jej wymiarach: ekonomicznym, społecznym i terytorialnym, zwiększa konkurencyjność obszaru rozumianą jako suma konkurencyjności przedsiębiorstw oraz konkurencyjności ich otoczenia.

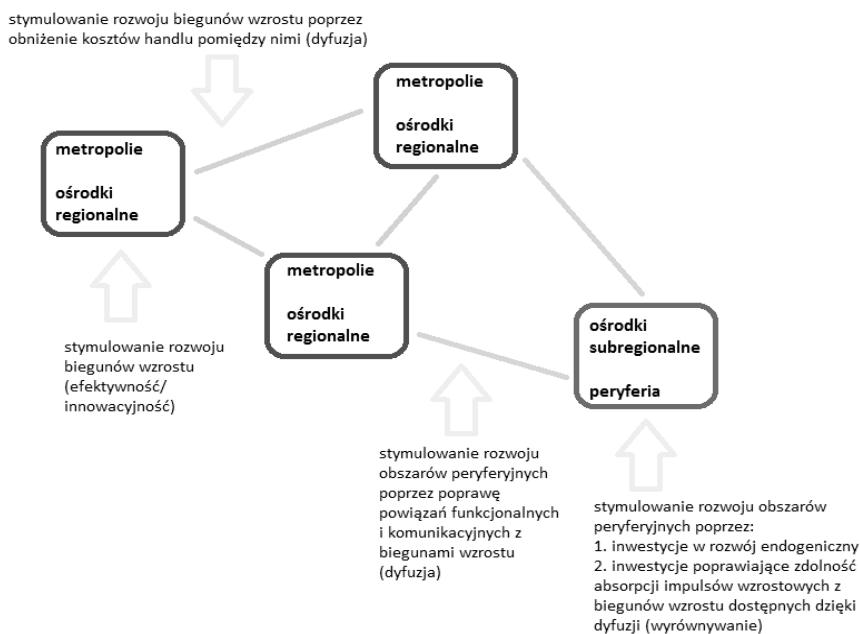
Ujęcie funkcjonalne spójności pozwala traktować ją jako uwarunkowanie dla konkurencyjności. Tym samym można założyć, że wzrost spójności w każdym z trzech wymienionych wymiarów prowadzi do poprawy konkurencyjności układu regionalnego. Konkurencyjność jest bowiem podstawowym celem rozwoju regionalnego, prowadzącym do rozwoju gospodarczego regionu i wzrostu poziomu zamożności jego mieszkańców [Klasik, 2003, s. 63–79; Markowski, 2001, s. 88–110]. Podobnie definiuje rozwój regionalny J. Szlachta, dla którego jest to „systematyczna poprawa konkurencyjności podmiotów gospodarczych i poziomu życia mieszkańców oraz wzrost potencjału gospodarczego regionów, przyczyniający się do rozwoju społeczno-gospodarczego kraju” [Szlachta, 1996]. Można więc założyć, że poziom rozwoju społeczno-gospodarczego regionu pozostaje w ścisłym związku z poziomem jego konkurencyjności i spójnością.

3. Modele polityki regionalnej

Realizacja polityki regionalnej opiera się najczęściej na jednym z dwóch modeli rozwoju, tzn. modelu wyrównawczym lub modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnym [Churski, 2011, s. 494].

Pierwszy, klasyczny model zakłada, że podstawową barierą rozwoju jest występowanie zbyt dużych różnicowań społeczno-ekonomicznych, a celem polityki regionalnej jest ograniczanie ich skali, poprzez koncentrowanie wsparcia na obszarach zmarginalizowanych.

Drugi model, polaryzacyjno-dyfuzyjny zakłada, że bariery rozwoju wymagające interwencji mogą występować zarówno na obszarach marginalizowanych, jak i obszarach wzrostu. W związku z tym celem polityki regionalnej jest przezwyciężanie barier w rozwoju i w pełni wykorzystywanie potencjału endogenicznego, zarówno na obszarach marginalizowanych, jak i na obszarach o relatywnie wysokim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego. Wsparcie tych drugich powinno na zasadzie dyfuzji pozytywnie oddziaływać na ich otoczenie i w ten sposób zmniejszać skalę różnicowań społeczno-ekonomicznych [Reshaping Economic Geography, 2008]. Schemat funkcjonowania modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego w ujęciu regionalnym przedstawiono na rysunku 1.

Rysunek 1. Model polaryzacyjno-dyfuzyjny w ujęciu regionalnym

Źródło: M. Bukowski, *Perspektywy rozwoju Pomorza w świetle długo- i krótkookresowych dokumentów strategicznych*, Instytut Badan Strukturalnych, Warszawa 2010, s. 13.

Celem praktycznym modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego jest próba likwidacji negatywnego oddziaływania metropolii i ośrodków metropolitalnych, na mniejsze ośrodki miejskie i na terytoria peryferyjne. Należy podkreślić, że realizacja polityki regionalnej oparta na modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnym będzie wymagała wdrożenia nowych, często nawet eksperymentalnych narzędzi dyfuzyjnych. Mają one zapewnić absorpcję innowacji, nie tylko przez metropolie, ale również przez ośrodki regionalne, miasta i obszary wiejskie, w taki sposób, aby nie narastało zróżnicowanie jakości życia w obszarach poza metropolią.

4. Metodyka oceny spójności strategii

Ocena spójności celów została dokonana w odniesieniu do celów zawartych w porównywanych ze sobą dokumentach. W celu dokonania oceny przyjęto skalę czterostopniową od 0 do 3, gdzie [Ocena spójności Strategii..., 2008]:

- 0 oznacza brak odniesienia do danego celu z dokumentu porównywalnego;
- 1 oznacza niski stopień zgodności/integralności celów;
- 2 oznacza średni stopień zgodności/integralności celów;
- 3 oznacza wysoki stopień zgodności/integralności celów.

Do interpretacji wyników można przyjąć następujące przedziały procentowego stopnia zgodności celów SRWŚ w porównywanych dokumentach:

- 0–24%: oznacza brak lub bardzo niski procentowy stopień zgodności celów w porównywanych dokumentach;
- 25–49%: oznacza niski procentowy stopień zgodności celów w porównywanych dokumentach;
- 50–74%: oznacza średni procentowy stopień zgodności celów w porównywanych dokumentach;
- 75–100%: oznacza wysoki procentowy stopień zgodności celów w porównywanych dokumentach.

W poszczególnych tabelach ujęta została ocena stopnia zgodności/integralności celów *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020* z celami w dokumentach porównywanych tj. Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (ŚSRK) [Strategia Rozwoju Kraju 2020, 2012] i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR). Stopień zgodności w ramach każdego z celów głównych porównywanych dokumentów został następnie podsumowany punktacją łączną, której maksymalna wielkość jest zmienna i zależy od liczby celów znajdujących się w porównywanych dokumentach.

Dla województwa świętokrzyskiego przyjęte w strategii cele zostały uporządkowane w hierarchicznym, czteroszczeblowym układzie. Sformułowano cel generalny, cele warunkujące, a w ich ramach priorytety, wokół których ma się skupiać jego rozwój. Ostatni poziom tworzą cele operacyjne.

5. Analiza i ocena spójności Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego z dokumentami zewnętrznymi

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowanym przez samorząd województwa. Ujmuje ona główne cele rozwoju w horyzoncie 10–15 lat, przy zmieniających się uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych⁸. Podstawą przygotowywania strategii rozwoju województwa jest założenie maksymalnego wykorzystania dokładnie rozeznaczonych wewnętrznych zasobów, potencjału miejscowych podmiotów wraz z korzyściami usytuowania geograficznego. Strategia rozwoju województw pełni rolę pomostową pomiędzy polityką regionalną państwa a społeczno-gospodarczą regionów.

W *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku*, jak już wspomniano, został sformułowany jeden cel generalny, do którego opracowano 6 celów warunkujących. Każdy z celów warunkujących posiada priorytety.

Analiza spójności *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*⁹ z wybranymi dokumentami jest niezwykle istotna, ponieważ pozwoli wskazać z jednej strony jak najlepiej wpisywać się w ścieżki dostępu do środków przewidzianych dla realizacji priorytetowych celów w dokumentach zewnętrznych, z drugiej natomiast – pozwoli korzystać z efektów synergii, wynikającej z uczestnictwa w programowaniu i realizacji zamierzeń w kooperacji z otoczeniem regionalnym, krajowym i europejskim. Niniejszy rozdział prezentuje analizę i ocenę spójności celów *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020* (SRWS) z dokumentami strategicznymi, do których należą:

- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (ŚSRK);
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego* (KSRR).

Spójność celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK)

Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK), to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne w celu wzmocnienia procesów rozwojowych. Wskazuje ona, w jaki sposób osiągnąć będą cele strategii Europa 2020, przy uwzględnieniu polskiej specyfiki i uwarunkowań, które przyczynią się do realizacji założonych krajowych celów rozwojowych.

⁸ W literaturze przedmiotu horyzont czasowy strategii wynosi od 10–15 lat, natomiast w praktyce cele strategiczne województwa obejmują okres 14 lat (dwa okresy programowania).

⁹ Obecnie trwają intensywne prace nad aktualizacją *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku*. Projekt aktualizacji ukaże się prawdopodobnie na początku 2013 roku. *Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, październik 2006.

Ustawa o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* definiuje średniookresową strategię rozwoju kraju, w tym horyzont czasowy jej obowiązywania, określa jej rolę oraz relacje z innymi dokumentami, ustala wewnętrzną strukturę. Ustanawia również wymóg okresowej aktualizacji strategii – co najmniej raz na cztery lata.

Kluczowym celem strategii średniookresowej jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Dokonano w niej wyboru trzech następujących obszarów strategicznych: Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka oraz Spójność społeczna i terytorialna. W ich ramach określono cele i priorytetowe kierunki interwencji [Strategia Rozwoju Kraju 2020, 2012, s. 23–24]. Cel generalny SRWŚ jest spójny z celem strategicznym SRK 2020, chociaż nie wyartykułowano w nim silnie potencjału regionu.

Spójność celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020 przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Ocena zgodności celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 (SRWŚ) z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK)^{a)}

Obszary strategiczne i cele rozwojowe SRK 2020	Cele warunkujące i priorytety SRWŚ	Ocena zgodności
1	2	3
OS I. Sprawne i efektywne państwo	2. Rozwój zasobów ludzkich 4. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa	
Cel I. 1 Uporządkowanie kompetencji umożliwiającej realizację działań rozwojowych	1.2 Wspieranie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy 4.1 Instytucjonalne przygotowanie województwa do realizacji polityki rozwoju regionalnego	1
Cel I 2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe	Brak celów	0
Cel I 3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela	2.1 Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy 2.5 Zintegrowana polityka społeczna 2.6 Społeczeństwo obywatelskie	1
OS II. Konkurencyjna gospodarka	1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa 2. Rozwój zasobów ludzkich 3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej 6. Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	

Tabela 1 (cd.)

1	2	3
Cel II 1. Wzmocnienie stabilności makroekonomicznej	Brak celów	0
Cel II 2. Wzrost wydajności gospodarki	1.1 Tworzenie otoczenia przyjaznego dla powstawania i rozwoju nowoczesnego biznesu, szczególnie sektora małych i średnich przedsiębiorstw 1.3 Kształtowanie specjalizacji regionalnej w gospodarce 3.1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji 4.3 Rozszerzenie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi 6.1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych 6.2 Rozwój i modernizacja produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego 6.3 Rozbudowa otoczenia instytucjonalnego rynku rolnego	2
Cel II 3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki	2.2 Rozwój potencjału kadrowego nauki i sektora badawczo-rozwojowego 4.3 Rozszerzenie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi	1
Cel II 4 Rozwój kapitału ludzkiego	2.1 Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy 2.2 Rozwój potencjału kadrowego nauki i sektora badawczo-rozwojowego 2.3 Rozwój form kształcenia ustawicznego 2.4 Aktywna polityka rynku pracy 4.2 Wzmocnienie kadr administracji regionalnej i lokalnej	2
Cel II 5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych	5.3 Rozwój systemów informatycznych – szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz regionalnej zintegrowanej platformy usług elektronicznych	1
Cel II 6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko	3.2 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego 3.3 Tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie systemów ekologicznych	3

1	2	3
	5.4 Rozwój komunalnej infrastruktury ochrony środowiska 5.5 Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego	
Cel II 7. Zwiększenie efektywności transportu	5.2 Podnoszenia standardów i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego oraz gospodarki przestrzennej stymulującej rozwój regionu	1
OS III. Spójność społeczna i terytorialna	1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa 2. Rozwój zasobów ludzkich 3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury 4. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej 6. Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	
Cel III 1. Integracja społeczna	2.1 Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy 2.3 Rozwój form kształcenia ustawicznego 2.5 Zintegrowana polityka społeczna	2
Cel III 2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych	4.4 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych 4.5 Marketing terytorialny	1
Cel III 3. Wzmacnianie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych	1.1 Tworzenie otoczenia przyjaznego dla powstawania i rozwoju nowoczesnego biznesu, szczególnie sektora małych i średnich przedsiębiorstw 1.2 Wspieranie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy 1.4 Kreowanie rozwoju i dywersyfikacji funkcji wyższego rzędu w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym oraz racjonalnego rozwoju miast i centrów gmin województwa 4.1 Instytucjonalne przygotowanie województwa do realizacji polityki rozwoju regionalnego	3

Tabela 1 (cd.)

1	2	3
	6.1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych 6.2 Rozwój i modernizacja produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego 6.3 Rozbudowa otoczenia instytucjonalnego rynku rolnego	
Maksymalna liczba punktów: 32		Razem liczba uzyskanych punktów: 15

^{a)}Należy podkreślić, że w porównywanych dokumentach strategicznych cele zostały różnie nazwane. W związku z tym analizie poddano cele pierwszego rzędu, drugiego rzędu, trzeciego rzędu, itd., aby cele mogły być porównywalne mimo różnego nazewnictwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Strategii Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, 25 wrzesień 2012r., s. 32–132 oraz *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, październik 2006, s. 85.

W ocenie zgodności celów *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020* z celami *Strategii Rozwoju Kraju 2020* uzyskano 15 na 32 punkty (47% stopień zgodności celów). Oznacza to niski stopień spójności celów. Najkorzystniej prezentują się II obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka i III obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna w odniesieniu do których cele *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020* charakteryzują się średnią spójnością (odpowiednio 64,3% oraz 66,7% stopień zgodności celów). Jest to wynikiem ścisłego związku II i III obszaru strategicznego z polityką regionu, natomiast I obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo w dużej mierze dotyczy działań rozwojowych na poziomie kraju. Uzasadnione byłoby wyłączenie z oceny spójności I obszaru strategicznego, gdyż cele w nim zawarte dotyczą w przeważającej części rozwoju kraju, a pośrednio tylko regionu.

Spójność celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego Do Roku 2020 (SRWŚ) z Celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR)

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR) jest dokumentem określającym cele i sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw, w odniesieniu do polskiej przestrzeni dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju. Dokument wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innej polityki publicznej o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu.

Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w KSRR, jest „efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym” [Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 2010, s. 86.]. Cel generalny SRWŚ jest spójny z celem strategicznym KSRR 2010–2020, chociaż nie podkreślono w nim silnie potencjału regionu oraz wzrostu, zatrudnienia i spójności.

KSRR ustala trzy cele główne do 2020 roku:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów („konkurencyjność”),
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych („spójność”),
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność”).

W odpowiedzi na wyzwania stojące przed polityką rozwoju, KSRR określa cele polityki regionalnej i instrumenty ich realizacji w kontekście przestrzennym. Polityka regionalna kieruje wysiłki na rzecz wzmocnienia i wykorzystania endogenicznych potencjałów wszystkich terytoriów oraz rozwijania mechanizmów wzmocniających rozprzestrzenianie procesów rozwojowych z głównych ośrodków wzrostu (utożsamianych w KSRR ze stolicami województw) na całe obszary województw. W ten sposób w procesy rozwoju, budowy konkurencyjności i tożsamości regionalnej zostaną włączone obszary całych województw.

Spójność celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010–2020 przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Ocena zgodności celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 (SRWŚ) z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR)

Cele główne i kierunki działań KSRR	Cele warunkujące i priorytety SRWŚ	Ocena zgodności
1	2	3
Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa 2. Rozwój zasobów ludzkich 3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury 4. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej 6. Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	

Tabela 2 (cd.)

1	2	3
1.1 Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów metropolitalnych	1.4 Kreowanie rozwoju i dywersyfikacji funkcji wyższego rzędu w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym oraz racjonalnego rozwoju miast i centrów gmin województwa 4.2 Wzmocnienie kadr administracji regionalnej i lokalnej	2
1.2 Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi	Brak celów	0
1.3 Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne	1.1 Tworzenie otoczenia przyjaznego dla powstawania i rozwoju nowoczesnego biznesu, szczególnie sektora małych i średnich przedsiębiorstw 1.2 Wspieranie rozwoju gospodarki opartej na wiedzy 1.3 Kształtowanie specjalizacji regionalnej w gospodarce 2.2 Rozwój potencjału kadrowego nauki i sektora badawczo-rozwojowego 2.3 Rozwój form kształcenia ustawicznego 2.4 Aktywna polityka rynku pracy 3.1 Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji 3.2 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego 3.3 Tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie systemów ekologicznych 4.1 Instytucjonalne przygotowanie województwa do realizacji polityki rozwoju regionalnego 4.2 Wzmocnienie kadr administracji regionalnej i lokalnej 4.3 Rozszerzenie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi	3
Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych	1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa 3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej 6. Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	

1	2	3
2.1. Wzmacnianie spójności w układzie krajowym	Brak celów	0
2.2. Wspierane obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe	2.5 Zintegrowana polityka społeczna 4.4 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych 5.6 Poprawa stanu infrastruktury mieszkaniowej jako czynnika warunkującego wzrost mobilności zasobów ludzkich i racjonalnego kształtowania ośrodków osadniczych 6.1 Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich umożliwiający przechodzenie ludności wiejskiej do zawodów pozarolniczych 6.2 Rozwój i modernizacja produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-spożywczego 6.3 Rozbudowa otoczenia instytucjonalnego rynku rolnego	3
2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze	Brak celów	0
2.4. Przewyższanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE	Brak celów	0
2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności	5.2 Podnoszenia standardów i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego oraz gospodarki przestrzennej stymulującej rozwój regionu	1
Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ujętych w terytorialnie	1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa 4. Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego województwa 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej	
3.1. Wzmocnienie strategicznego wymiaru polityki regionalnej	1.3 Kształtowanie specjalizacji regionalnej w gospodarce 1.4 Kreowanie rozwoju i dywersyfikacji funkcji wyższego rzędu w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym oraz racjonalnego rozwoju miast i centrów gmin województwa	3

Tabela 2 (cd.)

1	2	3
	4.1 Instytucjonalne przygotowanie województwa do realizacji polityki rozwoju regionalnego 4.2 Wzmocnienie kadr administracji regionalnej i lokalnej 4.3 Rozszerzenie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi 4.4 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych 4.5 Zintegrowana polityka społeczna	
3.2. Poprawa jakości zarządzania politykami publicznymi, w tym ich właściwe ukierunkowanie terytorialne	2.5 Zintegrowana polityka społeczna 4.1 Instytucjonalne przygotowanie województwa do realizacji polityki rozwoju regionalnego 4.2 Wzmocnienie kadr administracji regionalnej i lokalnej 4.4 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych 5.1 Rozbudowa i podnoszenie standardów infrastruktury społecznej	2
3.3. Przebudowa i wzmocnienie koordynacji w systemie wieloszczeblowego zarządzania	Brak celów	0
3.4. Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej	2.1 Doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem rynku pracy 2.2 Rozwój potencjału kadrowego nauki i sektora badawczo-rozwojowego 2.3 Rozwój form kształcenia ustawicznego 2.4 Aktywna polityka rynku pracy 2.5 Zintegrowana polityka społeczna 4.2 Wzmocnienie kadr administracji regionalnej i lokalnej 4.3 Rozszerzenie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi	3
Maksymalna liczba punktów: 36	Razem liczba uzyskanych punktów:	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego* Warszawa, 13 lipiec 2010r., s. 93 oraz *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020*, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce, październik 2006, s. 85.

W ocenie zgodności celów *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020* z celami *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego* uzyskano 17 na 36 punktów (ponad 47% stopień zgodności celów). Oznacza to niski stopień spójności celów. Bardzo korzystnie prezentuje się cel 3: Tworzenie warunków

ków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie dla którego cele *Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020* charakteryzują się średnią spójnością (67% stopień zgodności celów). Świadczy to o uwzględnieniu tego celu w analizowanej, będącej jeszcze na etapie procesu aktualizacji, strategii rozwoju województwa.

Zestawienie ocen zgodności celów w analizowanych dokumentach strategicznych zaprezentowano w tabeli 3.

Tabela 3. Zestawienie ocen zgodności celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego z celami Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010–2020

Dokument strategiczny	Ocena		
	Maksymalna możliwa liczba punktów	Uzyskana liczba punktów	Procent maksymalnej liczby punktów
Strategia Rozwoju Kraju 2020	32	15	46,8
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020	36	17	47,2
Razem	68	32	47,1

Źródło: opracowanie własne.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 w przeprowadzonej ocenie spójności celów z analizowanymi dokumentami strategicznymi uzyskała 32 na 68 możliwych punktów. Oznacza to niski stopień zgodności celów z celami w porównywalnych dokumentach. Należy podkreślić, że w artykule dokonano analizy zgodności dla celów SRWŚ jeszcze przed jej aktualizacją, co może mieć wpływ na ten niski stopień zgodności. Jednakże analiza spójności celów była możliwa z uwagi na to, że nawet jeśli dokonana zostanie aktualizacja SRW to jej zapisy powinny być, w jakimś stopniu, kontynuacją wybranej drogi rozwoju regionu, przy wykorzystaniu jego potencjału, z uwzględnieniem zapisów zawartych w krajowych i unijnych dokumentach strategicznych. Wydaje się zasadnym powtórzenie badań nad spójnością celów zaktualizowanej SRW z dokumentami strategicznymi zewnętrznymi (ujęcie wertykalne). Badania potwierdziły ustawowy obowiązek aktualizacji SRWŚ, co obecnie ma miejsce.

6. Zakończenie

Analiza i ocena spójności celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 z celami w dokumentach porównywanych tj. Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (ŚSRK) i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR), przeprowadzona przez Autorkę, dostarczyła następujących wniosków:

1. Cele rozwoju regionu zawarte w dokumentach strategicznych wykazują niski stopień spójności.

2. Największy stopień spójności celów obserwuje się w priorytetach podnoszących konkurencyjność gospodarki i zwiększających spójność społeczną i terytorialną.

3. Najniższy stopień spójności wykazują priorytety poprawiające wymiar instytucjonalno-administracyjny polityki regionalnej.

Dość niski stopień spójności analizowanych celów jest obecnie warunkowany trwającymi pracami nad aktualizacją dokumentów strategicznych w regionie. Należy jednak podkreślić, że cele zawarte w krajowych dokumentach strategicznych muszą być spójne z kierunkiem myślenia władz samorządowych o rozwoju regionu i istotne jest zastosowanie spójnego podejścia i myślenia w przygotowaniu strategii, ich zawartości, co przekłada się na późniejszą realizację, a nie zachowanie wyłącznie formalnej zgodności w systemie programowania. W rezultacie zaangażowanie rządu i samorządu będzie sprzyjać wspólnemu osiągnięciu celów rozwojowych kraju.

Bibliografia

- Aktualizacja Strategii Rozwoju Województw z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych i unijnych. Przewodnik, KSRR, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, maj 2011.
- Bukowski M., 2010, Perspektywy rozwoju Pomorza w świetle długo- i krótkookresowych dokumentów strategicznych, Instytut Badan Strukturalnych, Warszawa, s. 13.
- Churski P., 2009, Polityka regionalna a kształtowanie się spójności i konkurencyjności Wielkopolski, [w:] Spójność i konkurencyjność regionu wielkopolskiego. Wyniki projektu badawczego zrealizowanego w ramach konkursu dotacji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania funduszy regionalnych na poziomie Narodowej Strategii Spójności. Umowa. Wersja CD, red. P. Churski, Poznań, s.197.
- Churski P., 2011, Wyzwania polityki spójności a Strategia Europa 2020, [w:] Koncepcje i problemy badawcze geografii, red. K. Marciniak, K. Sikora., D. Sokołowski, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, Bydgoszcz, s. 493–512.
- Gorzela G., 2009, Fakty i mity rozwoju regionalnego, [w:] „Studia Regionalne i Lokalne” nr 2(36), Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych. Uniwersytet Warszawski, Wyd. Scholar, Warszawa, s. 14.
- Klasik A. 2003, Strategie konkurencyjne polskich regionów, [w:] Nowe kierunki badawcze w regionalistyce. Nowe doświadczenia polityki regionalnej, red. R. Domański, „Biuletyn KPZK PAN”, z. 204, Warszawa, s. 63–79.

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, 2010, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 13 lipca 2010 r.
- Markowski T., 2001, Konkurencyjność regionów, [w:] Ekonomiczne i środowiskowe aspekty zarządzania rozwojem miast i regionów, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2001, s. 88–110.
- Ocena spójności Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku z dokumentami zewnętrznymi, 2008, Urząd Miasta Płocka.
- Reshaping Economic Geography, 2008, Word Development Report, Word Bank, Washington.
- Słownik Języka Polskiego, 1981, t. III, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, s. 301.
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (Ś S R K), Warszawa, 25 września 2012 r.
- Strategia Rozwoju Kraju 2020, Warszawa, 25 września 2012 r.
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020, 2006, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, Kielce.
- Szlachta J., 1996, Główne problemy polityki rozwoju regionalnego Polski na przełomie XX i XXI wieku, [w:] Strategiczne wyzwania dla polityki rozwoju regionalnego Polski, Wyd. Friedrich Ebert-Stiftung, Warszawa.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, Dz. U. z 1998r. Nr 91, poz. 576 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Dz. U. z 2006r. Nr 227, poz. 1658; Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm.
- Zielona Księga w sprawie spójności terytorialnej – różnorodność terytorialna siłą Europy, 2008, Bruksela COM 616. Green Paper on Teritorial Cohesion, Turning teritorial diversity into strength, 2008, Brussels COM 616.

Dorota Milek

COHERENCE OF THE ŚWIĘTOKRZYSKIE PROVINCE DEVELOPMENT STRATEGY WITH EXTERNAL DOCUMENTS

Development strategies drawn up by local governments of provinces constitute elements of a wider planning scheme for the country's development. At the regional level, those strategies define goals of regions' development. The system operates in such a way that documents prepared at two different level need to be coherent, which is achieved by establishing the hierarchy of those documents. The latter is shown, among others, by legal requirements that provisions of the Province Development Strategy must be congruent with development goals specified at the national level. The paper provides an analysis and assessment of the coherence between principles of the regional policy of the Świętokrzyskie Province with external documents, i.e. the National Development Strategy 2020 and the National Strategy of Regional Development 2010–2020 (vertical approach).